

Herziening bestemmingsplan Broeckgouw

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

Opdrachtgever: Gemeente Edam-Volendam

Groot Eco Advies 2020-022

Concept	15-04-2020
2 ^e concept	20-05-2020
Definitief	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Natuurwetgeving en -beleid	6
3	Werkwijze	9
4	Beschermde soorten en effectbeoordeling	10
4.1	Flora	10
4.2	Vogels	11
4.3	Amfibieën, reptielen en vissen	12
4.4	Zoogdieren	12
4.5	Ongewervelden	13
4.6	Monitoring tijdens ecologisch toezicht Broeckgouw	13
5	Gebiedsbescherming	15
6	Conclusies	16
	Literatuurlijst	17

1 Inleiding

De gemeente Edam-Volendam stelt momenteel een ontwerp van een kleine herziening van het Bestemmingsplan De Broeckgouw op.

Het betreft drie gebiedjes:

- Fase 11: Hier wordt de toegestane hoogte van het gym sportcentrum verhoogd;
- Kindcentrum: Hier wordt wonen boven het kindcentrum mogelijk gemaakt;
- Oostelijk wooneiland: Hier wordt wonen mogelijk gemaakt.

In dit kader dienen eventuele effecten van de werkzaamheden getoetst te worden aan de natuurwetgeving. Dit als aanvulling op een in 2017 uitgevoerde quickscan door Els & Linde. Als vervolg daarop is door Groot Eco Advies in 2017 een inventarisatie naar de Rugstreeppad uitgevoerd (Groot Eco Advies, 2017).

Groot Eco Advies heeft in opdracht van de gemeente Edam-Volendam op 10 april 2020 een veldbezoek afgelegd om de situatie ter plaatse te beoordelen. In deze rapportage worden de resultaten van het veldbezoek weergegeven en de

eventuele effecten van de ruimtelijke ontwikkeling getoetst aan de natuurwetgeving.

Toetsing Wet natuurbescherming

De toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming heeft concreet de volgende twee oogmerken:

- Aannemelijk maken dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast. Het begrip 'natuurlijke kenmerken' moet worden gerelateerd aan de instandhoudings-doelstellingen voor het gebied: ze hebben te maken met de ecologische functies.
- Aannemelijk maken dat een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten, niet optreedt.

De Wet natuurbescherming beschermt ook een aantal aangewezen dier- en plantensoorten. Bij ruimtelijke ingrepen dient te worden beoordeeld of er sprake is van negatieve effecten op beschermde dier- en plantensoorten.

Toetsing NNN en weidevogelleefgebied

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van (inter-) nationaal belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen. Voormalig staatssecretaris Dijksma introduceerde in 2014 de term NatuurNetwerk Nederland (NNN) om de term 'Ecologische Hoofdstructuur' (EHS) te vervangen.

De NNN-toetsing dient om vast te stellen of de plannen het 'behoud, herstel en ontwikkeling van de 'wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS' in de weg staan. De toetsing heeft als oogmerk:

- Aannemelijk te maken dat geen significant negatief effect optreedt op deze kenmerken. Belangrijke criteria waar deze toetsing op toespitst zijn 'kwaliteit', 'areaal' en 'samenhang' van het NNN-gebied.

2 Natuurwetgeving en -beleid

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. In deze wet zijn de oude Boswet, Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet samengevoegd tot één natuurwet.

Uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan. In de praktijk betekent dit dat bij een ruimtelijke ingreep of voorgenomen activiteit bekeken moet worden of er sprake is van effecten of beschermde dieren en planten (soortenbescherming) en in bepaalde gevallen op natuurgebieden (gebiedsbescherming).

Gebiedsbescherming

Ligt een locatie waar een ruimtelijke ingreep of voorgenomen activiteit plaats vindt in of in de buurt van een Natura 2000 gebied dan is een toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig. Afhankelijk van de aard van de activiteit en de te beschermen waarden van (het) betreffende Natura 2000-gebied(en) dient beoordeeld te worden of en welke effecten er (mogelijk) aanwezig zijn.

Soortbescherming

Om te bepalen of een ontheffing nodig is of dat er gebruik kan worden gemaakt van een vrijstelling wordt het stappenschema op pagina 7 doorlopen.

Met de Wet natuurbescherming is de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen in principe bij de provincie komen te liggen. Ook gemeenten hebben een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Is er sprake van een locatie gebonden activiteit met gevolgen voor wettelijk beschermde dier- en plantensoorten, moet ofwel een natuurtoets deel uitmaken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning, ofwel er wordt voorafgaand aan de activiteit apart een ontheffing aangevraagd. Het is aan de gemeente om te beoordelen of de aanvraag voor een omgevingsvergunning volledig is, of dat de aanvrager apart ontheffing heeft aangevraagd. De provincie geeft op grond van de inhoudelijke toetsing al dan niet een Verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) af.

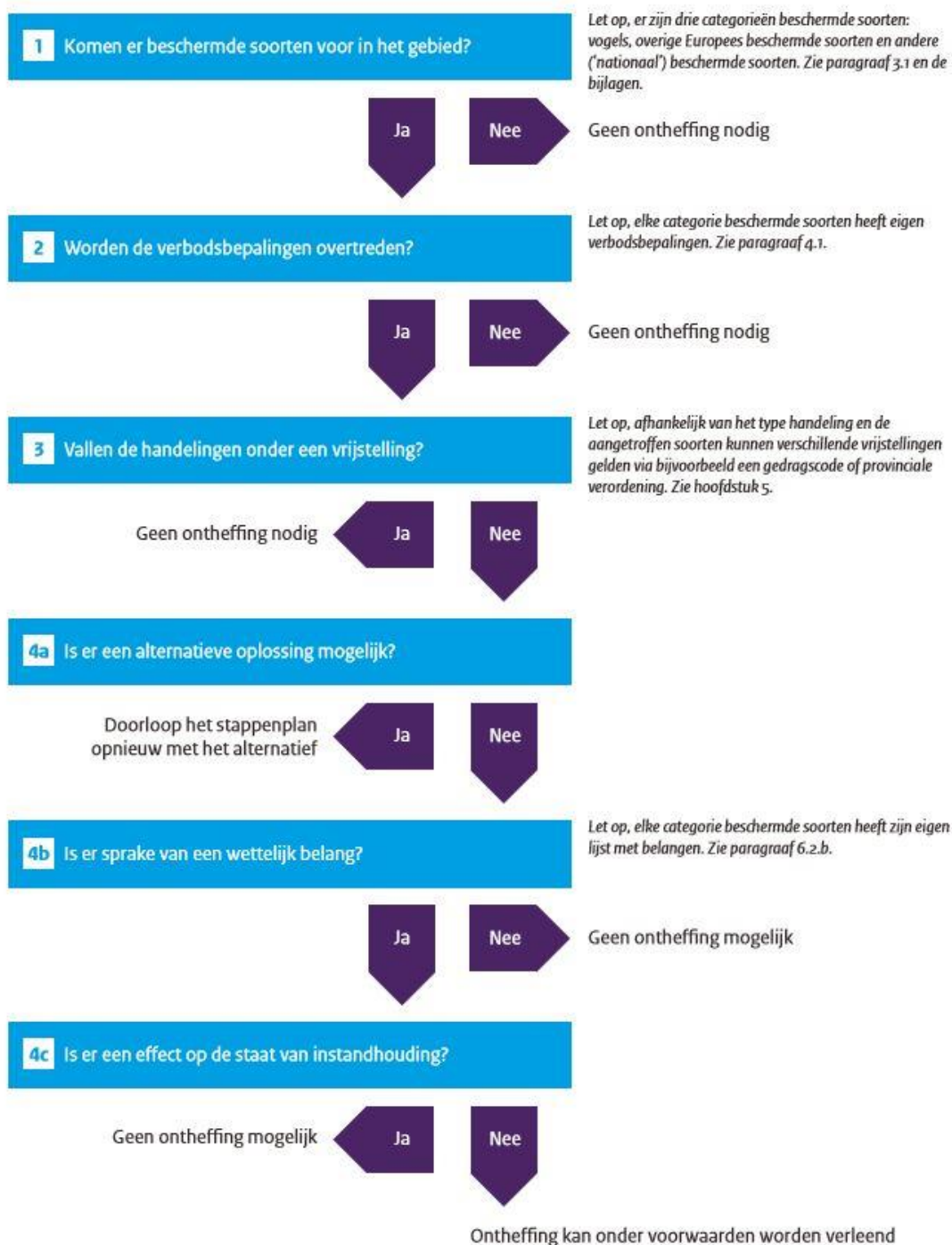
Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

1. Soorten van de Vogelrichtlijn;
2. Soorten van de Habitatrichtlijn, het verdrag van Bern en het verdrag van Bonn;
3. Andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden.

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels zijn beschermd. Daarnaast zijn ongeveer 230 andere soorten beschermd.

1.3 Stappenplan soortenbescherming

Stroomschema soortenbescherming

Om af te wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria te worden voldaan:

1. Er is geen andere bevredigende oplossing voor de handeling;
2. Tegenover de afwijking van het verbod moet een in de wet genoemd belang staan;
3. De ingreep doet geen afbreuk aan de instandhouding van de soort.

Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten. In de wet zijn vormen van vrijstelling opgenomen, zoals de gedragscode, een programmatische aanpak of via de provinciale verordening.

Verbodsbepalingen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

3 Werkwijze

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht door middel van een bronnenstudie en een veldbezoek.

Bureaustudie

Voor de bureaustudie is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en (waar mogelijk) regionale bronnen met betrekking tot de verspreiding van beschermde planten en diersoorten.

Veldonderzoek

Het veldbezoek is op 10 april 2020 door J. Groot uitgevoerd.

De weersomstandigheden tijdens het bezoek waren redelijk, droog, zonnig en 13 graden boven nul.

Het veldbezoek was verkennend van aard, waarbij op basis van de summier resultaten van de bureaustudie en de aanwezige terreintypen het voorkomen van beschermde planten en diersoorten is vastgesteld, of op basis van jarenlange velddeskundigheid is ingeschat.

4 Beschermde soorten en effectbeoordeling

4.1 Flora

Op de drie locaties zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen. Op geen van de locaties worden beschermde plantensoorten verwacht, omdat geschikt biotoop ontbreekt.

Fase 11

4.2 Vogels

De locatie van het gymnasium is voorbelast met zand en is deels al afgegraven. Binnenkort wordt de resterende overhoogte verwijderd. Momenteel wordt de locatie daarom gemonitord op broedvogels. Het verhogen van de toegestane bouwhoogte heeft geen negatief effect op de aanwezigheid van broedvogels.

De locatie van het Kindcentrum is momenteel als gronddepot in gebruik. Beschermde broedvogels worden hier niet verwacht.

Het oostelijk wooneiland is momenteel een reeds voorbelast zandig terrein. Niet uitgesloten kan worden dat hier een enkel paartje Scholekster kan broeden. Buiten het broedseizoen zijn broedvogels zeker afwezig.

Locatie van Kindcentrum

4.3 Amfibieën, reptielen en vissen

In de drie locaties zijn wateren aanwezig, die in het voortplantingsseizoen in gebruik kunnen zijn door Groene kikkers. Om vestiging van Rugstreepad te voorkomen is rond fase 11 en langs de dijk een paddenscherm aangebracht. Hierdoor wordt voorkomen dat de Rugstreepad het plangebied De Broeckgouw kan binnentrekken. Aan de wateren worden in het kader van de herziening van het bestemmingsplan geen wijzigingen uitgevoerd. Effecten op amfibieën, reptielen en vissen zijn uit te sluiten.

Naar aanleiding van de vorige bestemmingsplanwijziging is in 2017 een inventarisatie naar de Rugstreepad uitgevoerd. De Rugstreepad werd niet op en rond de 3 locaties aangetroffen.

Gegraven water tussen locatie Kindcentrum en locatie Wooneiland

4.4 Zoogdieren

De locaties zijn marginaal geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Vleermuizen zullen bij voorkeur foerageren langs beplanting buiten het plangebied, zoals op het volkstuintencomplex. Verblijfplaatsen op de locatie ontbreken. Effecten op vleermuizen ontbreken derhalve.

Voor andere zoogdieren als Egel, Wezel en Hermelijn en beschermde muizensoorten zijn op de locaties geen potenties aanwezig. Daarnaast ligt de locatie in sterk verstedelijkt gebied. Effecten op deze soorten zijn dan ook niet aan de orde.

4.5 Ongewervelden

Voor ongewervelden als beschermde vlinders en libellen ontbreekt geschikt leefgebied.

4.6 Monitoring tijdens ecologisch toezicht Broeckgouw

In het kader van het ecologisch toezicht Broeckgouw (sinds 2016 door Groot Eco Advies) worden de drie locaties regelmatig gemonitord op de aanwezigheid van beschermde soorten. Waar nodig worden preventieve maatregelen geadviseerd om vestiging op de drie locaties te voorkomen. Dit in lijn met de destijds opgestelde quickscan door Els & Linde en het ecologisch toezicht Broeckgouw.

Tijdens de monitoring zijn geen beschermde soorten op of rond de locatie aangetroffen. Daarbij wordt vooral gelet op de Rugstreeppad en broedvogels. De Rugstreeppad wordt uit het plangebied gehouden door het paddenscherp wat aan de buitenzijde van de Broeckgouw is aangebracht. De vegetatie langs het scherm wordt op advies regelmatig gemaaid. Vestiging door broedvogels wordt voorkomen door de aanwezigheid van verstorende objecten zoals hopen steltonplaten en regelmatig werkverkeer. De randen van de nog aanwezige ophogingen zijn op advies nog recentelijk schuin afgestoken, zodat vestiging door Oeverzwaluwen wordt voorkomen.

Paddenscherp langs het landschapspak Broeckgouw

Preventief afgevlakte verhoging op fase 11 ter voorkoming van vesting van Oeverwaluw

5 Gebiedsbescherming

Toetsing in het kader van gebiedsbescherming heeft in het verleden al plaatsgevonden. Nadere toetsing in het kader van de kleine herziening van het bestemmingsplan is niet aan de orde.

6 Conclusies

Beschermde soorten

Op basis van deze quickscan wordt geconstateerd dat de locatie geen potenties heeft voor beschermde soorten. Er is geen nader veldonderzoek nodig. Tijdens het ecologisch toezicht Broeckgouw worden de locaties regelmatig gemonitord.

Gebiedsbescherming

Toetsing in het kader van gebiedsbescherming in het kader Natura 2000, weidevogelleefgebied en NNN is niet aan de orde. Dit heeft reeds in het verleden plaatsgevonden.

Literatuurlijst

- BROEKHUIZEN, S., B. HOEKSTRA, V. VAN LAAR, C. SMEENK & J.B.M. THISSEN (RED.), 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. 3^e herziene druk. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- CREEMERS, R.C.M., & J.C.W. VAN DELFT (RAVON, RED.), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland - Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- ELS & LINDE, 2017. *Quicksan Ecologie : Bestemmingsplan Broeckgouw te Edam-Volendam*. Els & Linde, Hilversum.
- FLORON, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- HOOGENBOOM, D., W. RUITENBEEK, F. VISBEEN & JAN WONDERGEM, 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren 1989-2014*. Landschap Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdier Studiegroep.
- GROOT ECO ADVIES, 2017. *Inventarisatie Rugstreppad Uitbreidingsgebied Broeckgouw*. Broek op Langedijk.
- HERDER, J., J. KRANENBARG, D. HOOGENBOOM, J. HAMERS & K. DEKKER, 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen 1980-2012*. Landschap Noord-Holland, Stichting RAVON.
- JANSSEN, J.A.M., J.H.J SCHAMINÉE, 2004. *Europese Natuur in Nederland, Soorten van de habitatrichtlijn*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- KAAG, K., K. VELING, F. VISBEEN EN K. SCHARRINGA, 2012. *Vlinders van Duin tot Dijk : De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009*. Landschap Noord-Holland, De Vlinderstichting.
- KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding*. Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.
- LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht.
- NEDERLANDSE VERENIGING VOOR LIBELLENSTUDIE 2002. *De Nederlandse Libellen (Odonata)*. – *Nederlandse Fauna 4*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- NIE, H.W. DE, 1997. *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*. 2^e herziene druk. Media Publishing Int. bv, Doetinchem.
- RIET, B. VAN DE, H. VAN DER GOES, T. BAAS, C. VAN DEN TEMPEL, W. MENKVELD & F. VISBEEN, 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse flora*. Landschap Noord-Holland.

SCHARRINGA, C.J.G., W. RUITENBEEK & P.J. ZOMERDIJK, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Landschap Noord-Holland.

STUMPEL, TON, STRIBOSCH, HENK. 2006. *Veldgids Amfibieën en reptielen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

VLEERMUISVAKBERAAD NETWERK GROENE BUREAUS, ZOOGDIERVERENIGING (2017). Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.
www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl